

Det kongelige danske geografiske Selskab.

Selskabets Protektor er **Hs. Majestæt Kongen**,
og dets Præsident er **Hs. kgl. Højhed Kron-
prinsen**.

Selskabets Bestyrelse bestaaer af:

Bille Brahe, Baron', Gehejmekonferentsraad, Kammerherre, 1ste Vicepræsident.
Schroll, Generalmajor, Chef for Generalstabens, 2den Vicepræsident.
Hoskier, Oberst.
Le Maire, Oberst, Chef for Generalstabens topografiske Afdeling.
H. Scharling, Dr. theol., Professor ved Universitetet.
Valdemar Schmidt, Dr. phil., Professor.
Thrige, Professor.
Warming, Dr. phil., Professor ved Universitetet.
O. Irminger, Kommandør, Sekretær.

Selskabets Raad bestaaer af:

Ussing, Dr. phil., Professor ved Universitetet, Raadets Formand.
Emil Madsen, Oberst i Artilleriet, Viceformand.
Bagger, Højesteretssagfører.
A. Irgens-Bergh, Kaptajn, Kammerjunker.
Bloch, Rektor.
Brasch, fhv. Kollaborator.
A. Feddersen, fhv. Adjunkt.
Aug. Gamél, Etatsraad.
C. A. Garde, Kommandør i Flaaden.
C. Hansen, Lektor ved Landbohøjskolen.
G. Holm, Kaptajn i Flaaden.
A. Hovgaard, Kaptajn i Flaaden.
Hørring, Indenrigsminister.
J. A. D. Jensen, Kaptajn, Navigationsdirektør.
Krabbe, Herredsfoged, Godsejer, Hald.
P. Lauridsen, Skoleinspektør.
P. Müller, Dr. phil., Kammerherre, Overfører.
Nieuwenhuis, Oberst i Artilleriet.
Normann, Kommandør, Direktør i det forenede Dampskibsselskab.

A. Paulsen, Bestyrer af meteorologisk Institut.
Ravn, Marineminister.
Rosenstand, Gehejmeetsraad, Kabinetssekretær.
H. P. Rothe, Kommandør.
Ryberg, Kontorchef i den kgl. grønlandske Handel.
K. Rørdam, Dr. phil., Geolog.
Steinhauer, Justitsraad.
K. J. V. Steenstrup, Dr. phil., Geolog.
Stephensen, Direktør for den kgl. grønlandske Handel.
O. Storch, Dr. med.
Wandel, Kommandør i Flaaden, Direktør for Søkortarkivet.

Selskabets Guldmedalje er tildelt:

Fridtjof Nansen, Dr. phil. i Kristiania.
G. Holm, Kaptajn i Flaaden.

Selskabets Æresmedlemmer ere:

H. Mohn, Professor, Chef for det meteorologiske Institut i Kristiania.
A. E. Nordenskiöld, Friherre, Professor i Stockholm.
L. Palander af Vega, Kommanderkaptajn i den svenske Flaade.
Oscar Dickson, Friherre, Dr. phil. i Gøteborg.
Fridtjof Nansen, Dr. phil. i Kristiania.
Guido Cora, Professor i Turin.

Selskabets korresponderende Medlemmer ere:

A. de Richelieu, Kommandør hos Kongen af Siam.
J. Henningsen, Driftsbestyrer i Shanghai.
Cl. Odhner, Professor ved Universitetet i Lund.
Th. Thoroddsen, Dr. phil., Adjunkt i Reykjavik.
J. C. Poestion, Literat i Wien.
Carl Lumholtz, Cand. theol., Kristiania.
Philipp Paulitzchke, Dr., Docent i Geografi ved Universitetet i Wien.
H. v. Schwerin, Baron, Docent i Geografi ved Universitetet i Lund.
L. Bertholon, Dr., Præsident for „L'Institut de Carthage“.
Gauckler, Museumsinspektør i Tunis.

Selskabets livsvarige Medlemmer ere:

Hs. Højhed Johan, Prins til Slesvig-Holsten-Sønderborg-Glücksborg.
 Pontoppidan, Generalkonsul, Hamborg.
 Hoskiær, Oberst.
 Vald. Schmidt, Dr. phil., Professor.
 Frantz Adolph, Grosserer.
 Fr. Tutein, Godsejer, Gurrehus.
 Hennings, Cand. polit., Direktør.
 Sporon, Kammer- og Jagtjunker.
 Schoustrup, Kommandør.
 Ruben, portugisisk Generalkonsul.
 P. Lindegaard, Fabrikejer.
 Lindegaard, Frue.
 Neijendam, Grosserer.
 Isberg, Etatsraad.
 Schulin, Zeuthen, Greve, Tølløse.
 Rafn, Christiane, Frøken.
 Rafn, H., Frøken.
 Rafn, Caroline, Frøken.

Rafn, H. Adjunkt.
 Johanne Bartholin, Stiftsdame.
 E. Neergaard, Enkefrue.
 V. Holstein, Komtesse, Sofiehøj.
 C. H. v. Grevenkop-Castenskiold, Hofjægermester, Frederikslund.
 Vahl, Provst, Karrebæk.
 Fugl, Proprietær.
 Reusch, Dr., Kristiania, Bestyrer af den norske geologiske Undersøgelse.
 A. de Richelieu, Kommandør hos Kongen af Siam.
 Kristiansen, Kaptajn i Siam.
 Lüttichau, Finantsminister, Kammerherre, Tjele.
 Madsen, H. P., Apoteker, Ass. farm.
 Nielsen, Generalkonsul, Rio Janeiro.
 Aug. Gamél, Etatsraad.
 Emma Gamél, Etatsraadinde.
 A. Irgens-Bergh, Kaptajn, Kammerjunker.

Selskabet tæller ialt 457 Medlemmer, hvoraf 34 ere livsvarige.

Selskabets *Kasserer* (og tillige dets Hovedkommissionær) er Boghandler *Johan Møller*, og dets *Revisorer* ere: *Frelund*, Fuldmægtig i Finantsministeriet, og *Blangstrup*, Premierløjtnant i Hæren.

Paa et d. 20. December 1894 afholdt Raadsmøde vedtoges det at tildele Kaptajn i Flaaden *G. Holm* Selskabets Guldmedalje samt at optage Professor *Guido Cora* i Turin som Æresmedlem og Dr. *L. Bertholon*, Præsident for „l'Institut de Carthage“, og Museumsinspektør i Turin *Gauckler* som korresponderende Medlemmer af Selskabet.

I det første Møde i Vinteren 1894—1895 holdt Ingeniør *M. Seligmann* Foredrag: „*Fra Mikadoens Riger og Lande*“.

I det andet Møde holdt Premierløjtnant i Hæren *Daniel Bruun* Foredrag om sit *Besøg hos Hulebeboerne i det sydlige Tunis ved Ørkengrænsen*.

I det tredje Møde holdt Kaptajn i Flaaden *A. Hovgaard* Foredrag om *Begivenhederne i Nordpolaregnene 1894*, hvorpaa norsk Marineløjtnant *Coucheron-Aamodt* foreviste og forklarede *Lysbilleder fra China og Japan*.

I det fjerde Møde, der overværedes af Hs. kgl. Højhed *Kronprinsen*, overrakte Selskabets Guldmedalje med tilhørende Diplom af Generalmajor *Schroll*, Selskabets anden Vicepræsident, til Kaptajn i Flaaden *G.*

Holm for hans fortjenstfulde Virksomhed som Leder af flere Expeditioner til Grønland. Vicepræsidenten meddelte, at Kapt. *G. Holm*, foruden at have deltaget i en Expedition til Sydgrønland i 1876, senere har været Leder af følgende Expeditioner. I 1880 ledede han saaledes en Expedition, hvis Opgave bl. a. var at kortlægge Julianehaabs Distrikt samt optage topografiske Planer af de større Ruinsamlinger, der her findes fra Nordboernes Tid. 1881 forestod Kapt. *Holm* en Expedition, der skulde optage Kort over den sydligste Del af Grønland. Det lykkedes ham bl. a. paa denne Expedition nøjagtigt at bestemme Kap Farvels Beliggenhed. 1883—85 ledede Kapt. *Holm* efter tidligere at have undersøgt, hvorledes en Baadexpedition bedst ud-

førtes til Østkysten, den store Konebaadsexpedition hertil, der var borte tre Somre og to Vintre, og paa hvilken det lykkedes at naa Hedeningestammen ved Angmagsalik, hvor han overvintrede, og hvorfra han bl. a. hjembragte en righoldig etnografisk Samling. Vicepræsidenten omtalte nærmere disse Expeditioners i forskellige Retninger store videnskabelig Udbytte, der i Aarenes Løb er blevet nedlagt i „Meddelelser om Grønland“, berørte Kapt. Holms Grundlæggelse af Handels- og Missionsstationen i Angmagsalik i Efteraaret 1894 samt udtalte sig til Slutning i det Hele taget

om den smukke Gjerning, som Kapt. Holm havde udført til Hæder for sit Fødeland og Videnskaben.

De Tilstedeværende sluttede sig til Vicepræsidentens Udtalelse ved at rejse sig, hvorpaa Kapt. Holm bragte Præsidenten, der havde underskrevet Diplomet, Vicepræsidenten og Selskabet en hjertelig Tak for den Hæder, der var bleven ham tildelt og udtalte, at den smukke Medalje stedse skulle blive ham et kjært Minde om hans Virksomhed i Grønland.

Dr. phil., Skoleinspektør *Harald Rasmussen* meddelte derefter *Rejseminder fra det Indre af Ceylon*.

Fra det sydøstlige Island.

Rejseberetning fra Sommeren 1894

af

Dr. phil. **Th. Thoroddsen.**

Hermed et Kort.

Mellem Islands Sydkyst og den store Gletschermark Vatnajökull ligger der, som bekjendt, kun en smal Bræmme Kystland, der overrisles af Jøkelvand, som udstømmer fra de mange Gletschere, der træde frem fra Højlandets Kløfter og Dale; kun i Løb af Jøklerne og udenfor Jøkelelvenes Omraade kan nogen Plantevæxt trives; Beboelsen er derfor knyttet til spredte Oaser, der adskilles af øde Sande, rivende Elve og udstrakte Laguner. Ingensteds i Island er der saa god Lejlighed som her til at studere Gletschernes Virksomhed; Jøklerne kigge frem af hver en Kløft og støde næsten umiddelbart op til Gaardenes Hjemmemarker. Den beboede Kyst sydfor Vatnajökull fra Skeiðará til Lónsheiði kaldes under ét Austur-Skaptafellssýsla i Modsætning til Vestur-Skaptafellssýsla vestfor Skeiðará. Den vestlige Skaptafellssýsla berejste jeg ifjor Sommer (1893) tilligemed det ubeboede Højland SV. for Vatnajökull, hvorom jeg har givet en længere Beretning i dette Tidsskrift¹⁾; paa Rejser i Aarene 1884 og 1889 havde jeg ligeledes gjort mig bekjendt med Højlandet ved Vatnajökuls nordlige og vestlige Rand; der stod altsaa tilbage at undersøge Egnene ved Jøklens sydlige Kant og de lidet kjendte Dele af Højlandet nordøst for samme Jøkels Firnflader. Øjemedet med min Rejse 1894 var derfor at undersøge de geografiske og geologiske Forhold i Austur-Skaptafellssýsla og Bjerglandskaberne ved Vatnajökuls nordøstlige Rand; samtidig var det min Agt, hvis

Vejret og Tiden tillod det, at undersøge de topografiske og geologiske Forhold i en Del af Norður-Múlasýsla. Paa min Undersøgelsesrejse i 1882 berejste jeg alle de østlige Fjordlandskaber mellem Lón og Seyðisfjörður, men maatte paa Grund af meget uheldige Vejrforhold og en dengang grasserende Mæslingeepidemi opgive at besøge Fjordene mellem Seyðisfjörður og Héraðsfloi²⁾. Hele Sommeren 1894 kunde jeg glæde mig ved et usædvanlig smukt Vejr, og det lykkedes mig derfor fuldtud at udføre Programmet; jeg kunde endogsaa benytte største Delen af September til Undersøgelser, skjønt Vejret ellers næsten altid lægger uoverstigelige Hindringer i Vejen for Undersøgelser paa en saa fremskreden Aarstid. Da de Landsdele, der skulde undersøges, ligge saa langt fra Reykjavik, og Samfærdselsmidlerne i Island endnu ere lidet udviklede, tog det mig temmelig lang Tid at naa frem til Undersøgelsesrejsens egentlige Udgangspunkt, Seyðisfjörður. Midt i Juni sendte jeg mine Heste over Land til Østlandet, men rejste selv med Bagagen paa Postskibet „Laura“ rundt Nordlandet til Seyðisfjord.

Efterat jeg havde fuldstændiggjort min Udrustning, og alle de mangfoldige Sager, der ere nødvendige paa en længere Undersøgelsesrejse i Island, vare blevne anskaffede og pakkede ned, brød jeg op fra Seyðisfjord d. 17. Juli. Vejen fører op igjennem en klippefuld Dal til den 586 M. høje Fjarðarheiði; Dalen begrænses af stejle, 900—1000 M. høje Basaltfjælde, opbyggede

¹⁾ „Geografisk Tidsskrift“ 12. Bind, S. 167—234.

²⁾ „Geografisk Tidsskrift“ 7. Bind, S. 95—112, 129—40.